

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Pecunia ex Crucis praedicatione collecta, Christianae Reipublicae
defensionem applicanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

zelo tum proprio periculo stimulatus, ut cuius ad latus hostis tam potens & acer sedebat, hic vero tamquam præcipuus sacri huius federis auctor. Postquam igitur iam dictus Rex cum Pontifice Bononiæ congressus esset, multi passim Principes exstiterunt, qui suscepto voto & Crucis signo, militiæ huic nomen dederunt, eum in finem ut bellum ab Europa in Asiam transferrent, & qui barbaris hæcenus quasi pro incude fuerant, iam porro pro malleo essent, Sistite hic, invidi & calumniatores, qui omne malitiæ virus contra Pontifices euomere, omneque etiam sanctas ipsorum actiones calumniari soletis. Sistite, inquam, ab una parte notate admirabilem illius humilitatem, qui à nobis, ut vos dicitis, pro Deo habetur, nudis pedibus Ecclesias obeuntis, in pane & aqua ieiunantis, & tam calidis suspirijs & precibus pacem & misericordiam Ecclesiæ, cuius directio à Deo ipsi commissa est, poscentis; ab altera vero parte obstupescite tantam Christianorum Regum ac Principum obedientiam priuatas iniurias tam facile Reipublicæ condonantium, & vnus imperio tanto consensu acquiescentium. Ita quidem conuenerat ut Romanus Imperator, cum Hungaris, Polonis & Germanis Constantinopolim aggredere; Galliarum Rex cum Heluetijs, Venetis & alijs Italiæ Principibus Græciam inuaderet; Hispaniæ, Angliæ & Lusitanæ Reges cum ducentis nauibus bellicis, & centum triremibus à Pontifice instructis Constantinopolim eodem tempore quo Imperator terra, mari oppugnarent. Vides ingentes ad bellum apparatus, & omnes Christianas nationes Crucis signo signatas, ad sacram expeditionem accinctas.

III. Porro sacræ hæc expeditiones, quas Cruciatas vulgo vocant Othomano imperio semper formidabiles fuerunt, postquam prima hæc verba signis inscripta prætulit: *DEVS VULT. HAC VNA MAHUMERES II. aliquandiu quasi fræno constitutus, nihil contra Christianos tentare ausus fuit. Ego (ait idem in quadam ad PP. Pium II. Epistola) mortis Iesu Christi culpam nullam habeo, quin etiam Iudæos à quibus ille Crucifixus est, execror & detestor, Cur ergo tu tuos contra me armas? Cur remissionem peccatorum ijs promittis qui bellum mihi intulerint?* Tum quidem Christiani & vno nomine & vna religione coniuncti, sub vno & eodem sacræ Crucis vexillo militabant. Saxo & Italus, Hispanus & Anglus eidem cohorti erant adscripti. Vna & eadem fides, vna eademque lex omnium ani-

mos stimulabat, voluntates coniungebat, & ad tam periculosa & vltimam expeditionem Principis Christianorum suasu & mandato non solum contra infideles, verum etiam hæreticos suscipiendam animabat. Recte enim ab Epiphano dictum est, *prauam fidem ipsa infidelitate peiorem esse. Hæc enim non credendo credere; illos vero credendo non credere.* Quod si eiusmodi expeditionum exitus non semper votis respondit, exque animose magis susceptæ, quam feliciter perfectæ sunt, Dei iudicia super nos agnoscamus. *Bonum enim Consilium sæpe, ut Solon aiebat, infeliciter cadit: nec valde Mundi iudicium curare oportet, omnia ex euentu iudicantis.* Illud certum est, eiusmodi conatibus hostium sæpe consilia elusa atque elisa fuisse. Negari non potest, si magni illi duo Principes Carolus V. Imperator & Franciscus I. Galliarum Rex vires suas non ad mutuam perniciem & ruinam, sed Turcarum oppugnationem conuertissent, Solimanum de Rhodo & Hungaria nunquam triumphaturum fuisse. Atque, o, vti nam tot duces peritissimi, tot fortissimi milites tam Germani quam Galli, qui mutua læticia absuncti, in medijs patriæ cineribus sepulti iacent, vim suam & arma contra Turcas coniunxissent! *Quis non putet immanissimum tyrannum de sua magis salute defendenda, quam aliorum oppugnanda cogitaturum fuisse? Tantum abest ut arma ille ultra Sigethum, quemadmodum, proh dolor, fieri vidimus, prolaturus fuerit. Quin certum est tantum imperium è manibus eius extorqueri, & à Gallica Nobilitate præcipue, cuius pristinam virtutem in Sidonis, Tyri & Hierosolymæ muri testantur. gloriosum salutis nostræ tropæum ex Constantinopolitanæ vrbs turribus ac pinnis efferri, illudque pulcherrimum S. Sophiæ à Iustiniano Imperatore ædificatum templum, ad veræ religionis vsum repurgari potuisse.*

IV. Ceterum quandoquidem pecunia belli neruus est, sine qua nihil non dico præclare, sed ne geri quidem aliquid potest (id quod Græci optime intellexisse videntur, dum in eodem templo quod Marti consecratum erat in Delo Insula, thesauros suos asseruari voluerunt) necesse sanctum erat de modis eius colligendæ, & tam arduum opus perficiendi cogitare. Et ad hunc quidem finem, Imperatoris aliorumque Principum rogatu iubilæum per omnes Christianas prouincias fuit annunciatum, ut deuoti homines qui ipsi ad sacrum hoc bellum ire non poterant, ad

eleemofynas & quaſi contributionem quandam excitarentur: exemplo magnanimi illius à Græcia ducis, qui cum ad oppugnandam Trojam proficiſci ipſe non poſſet, jumentum ſuum Agamemnoni dedit. Quod ex devotis hiſce contributionibus colligitur argentum, non eo deſtinatum erat, ut S. Sedis calumniatores dicunt, ut in Vaticanum ſeu Capitolium ararium inferretur; ſed ut in ſtipendia militum, ad inſtituendam claſſem, & reliquos tanti belli apparatus erogaretur: parte etiam ejus aliqua magnum illud & ſuperbum S. Petri Eccleſiæ à Julio II. PP. coeptum ædificium abſolveretur. Antiqua jam olim fuit conſuetudo, ut in ejuſmodi neceſſitatibus Indulgentiarum theſauros recludat Eccleſia, quo ad opem ferendam Chriſtiano nomini, Chriſtianorum auxilia evocentur, iſque ad Paradifum via præparetur, quæ pœnitentia, precibus & eleemofynis planior fit & facilior. Ipſi SS. Patres quotieſcunque Chriſtianus aliquis Princeps Eccleſiæ bona involare conatus eſt, iſdem ad deſenſionem uſi ſunt: quemadmodum tempore Ladislai regis Neapolitani factum legimus. Et hodie etiam ſacra hæc contributio quam *Croiſadam* ſeu *Cruciatam* appellant, in Hiſpania, adeoque in Indiis etiam durat, ſic ut ab unoquoque capite ad minimum bini Regales, uti vocant, exigantur, à ditioribus vero aut honoratoribus octoni ſolvantur: è qua pecunia præſidiis, quæ Hiſpaniarum rex contra Mauros & Turcas continuo alere cogitur, ſtipendia ſolvuntur: cujus ſumma ad vicies centena aureorum millia ſingulis annis aſcendere ſolet. Noſtro tempore idem à Papa Luſitanæ regi permittitur, ubi illud nondum fuit uſitatum, à primo ſacro Chriſtianorum bello, tunc quando infortunatus Rex Sebastianus majori animo, quam viribus, expeditionem contra Maroci & Feſſæ regem ſuſcepit, ſed in ipſa cum magna Nobilitatis parte periit. Eadem pecuniæ colligendæ ratio in Hiſpania & Italia nonnunquam adhuc iis, qui bonam Chriſtianæ Reipublicæ operam navant aut navaturi ſunt, à Pontifice conceditur: quo minus enim in Gallia & Germania idem hodie uſitatum videmus, indeuotio vel deſpectus ejuſmodi rerum ab Hæreſi invecſus, obſtat, ſic ut ejuſce rei cauſa fores eorum nemo pulſandas cenſeat. Vidi ego in hac urbe (Burdigala) Alexandrum Nicolo Paronichū, Sangiaci ſeu præfecti Scutarenſis fratrem, & Sinaï ſupremo Baſſæ proxima cognatione junctum: qui à Papa Sixto V. Breve impetrarat quo Ju-

dulgentia iis qui eleemofyna ipſum adjuvarent, concedebatur. Hic deſerta Mahumetana religione, multos Chriſtianos è miſerrima ſervitute liberarat, & eorum opera, edito prius atroci cum Turcis conflictu, duas triremes abduxerat; in quo quum oculos ſagittæ icſtu amiſſiſſet, à Pontifice beneficio aliquo affectus, per Breve illud, à Cruciatam in Hiſpania Conſilio approbatum, plus quàm viginti aureorum millia collegit.

V. In Germania Albertus Brandeburgicus, Elector & Archiepiſcopus Moguntinus, Primas Germaniæ, cui ea potestas à S. ſede tributa fuerat (a) hanc Cruciatam prædicandi populumque ad contributionem exhortandi provinciam Joanni Tecelio (b) Dominicano ſeu Jacobino monacho, Francofurti tum commoranti, demandavit: eo poſſimum quod hominem hunc ei rei maxime idoneum cognoviſſet, ut qui jam ante miſſas in Livoniam & circumjacentes regiones à Pontifice Indulgentias, quo Teutonicis Equitibus Moſcovitico bello vexatis ſuccurreretur, prædicaverat. Id Joannes Staupitius nobili genere natus, Generalis Auguſtiniani Ordinis Vicarius, non ad ſui tantum, verum etiam totius Ordinis contemptum & injuriam pertinere interpretatus eſt, ut qui longo jam tempore id muneris in Germania obire conſueverat. Et ſic hos quidem lucri ſpes inter ſe commiſit. O ambiroſa avaritia, quam care nobis conſtas! Non ſine cauſa Philoſophus dixit, nullam capitalioſam Rerum publicarum eſſe peſtem quam avaritiam: quamvis ambitionem multo magis noxiam eſſe velit is, qui nulla alia re quam humani generis odio celebratur. O miſeri homines (exclamabat ille) (c) omnium malorum veſtrorum ſons & origo eſt ambitio. Vera & meliori auctore digna ſententia! ſed ad rem Staupitius hac, ut ipſe interpretabatur, injuria irritatus, aperte proteſtatus eſt eam ſe minime laturum. Tecelius econtra, circummiſſis undique Ordinis ſui Fratribus, non viva tantum voce, ſed ſcriptis etiam Indulgentias annuſciavit & defendit, ac primus ſeſe iis qui S. Sedem ſub Indulgentiarum abuſus prætextu oppugnare inſtituerant, oppoſuit. Vidisti ſu-

a Cochlaus in *Aſſis Luth.* Surius in *Comment.* Anno 1517. Sedelius in *Vita Lutheri* initio. Mathæſius. *Selnecc.* Melanthon in *Vita eiusdem.* b Cochlaus in *Aſſ.* Luth. *Selnecc.* fol. 5. c *Timon.*